

A MAGYAR-LENGYEL KAPCSOLATOK 25 ÉVE ISASZEGEN

Dr. Dürr Sándor,
a Múzeumbarátok Köre Elnökségének tagja

Isaszeg
1997. október 4.

**Tisztel Nagykövet Úr,
Tisztelt Polgármester Asszony!
Tisztelt Hölgyeim és Uraim,
Kedves Lengyel és Kedves Magyar Vendégeink!**

Kérem, NE tévesszen meg senkit a cím.

A magyar-lengyel kapcsolatok nem 25 évvel ezelőtt kezdődtek el Isaszegen.

Sokkal korábban.

A történelmi feljegyzések szerint **I. István király** a csehektől megvásárolta a lengyel hadifoglyokat és a királyi birtokokra telepítette őket. Isaszeg is királyi birtok volt, vadászó, halászó, fatermelő és földművelőhely. A vadakban gazdag őserdő-rengeteg ellátására a katonáskodásban jártas volt hadifogoly lengyel férfiakra nagy szükség lehetett, így azok összeismerkedtek az itt lakókkal és családot alapítottak. Ezt a feltevését igazolhatja az a tény is, hogy a vármegyei névsoros összeírásokban, a török hódoltság után, a megmaradt isaszegiek között lengyel nevűek is szerepelnek.

A feljegyzések szerint a törökök ellen hadakozó **Sobieski lengyel király Isaszegig jött seregével.**

Isaszeg határában a XVI. századból származó kisalakú **lengyel ezüstpénzek** közül hét darab került elő, melyeket a Falumúzeum őriz.

Az 1730-as években Grassalkovich Antal földesúr kérelmére **Mária Terézia királynő lengyel családok letelepedését engedélyezte.** Ettől az időtől, 1735-től kezdve az egyházi anyakönyvekben az isaszegi eklézsián sok lengyel vezetéknev kerül bejegyzésre az esketési, a születési és az elhalálozási rovatba.

1765-ben Albert lengyel király fényes kíséretével több napon keresztül vadászott az isaszegi erdőkből. Az isaszegi szájhagyomány szerint a lengyel urak nagyon jól érezték magukat, mert tudtak a lakosokkal beszélni. A vadászatokon részt vett Isaszeg férfinak apraja-nagyja. Szép ajándékokat és olyan nagy jutalmakat kaptak, amelyekben azelőtt soha nem volt részük. Szerepük a vadászatokon a hajtás volt. Közülük néhány isaszegi legény a lengyel urakkal együtt távozott, de pár év múlva családotul jött vissza.

1849. április 6-án az isaszegi csatában Klapka és Damjanich vezénylete alatt részt vett **a Lengyel légió is.** Az 1849-es honvéd síroknál a "két katona sírjánál" egy hősi halált halt, ma már ismeretlen nevű lengyel kapitányt is eltemettek. Fejfája egy elkorhadt vaskereszt volt, amelyet a szájhagyomány szerint, Turai

József isaszegi kovácmester 1848-as kardból kovácsolt. A rozsdamarta vaskereszt helyébe Isaszeg lakosság terméskőből síremléket, köréje terméskőbe ágyazott kovácsolt kerítést helyezett.

A község egy másik területén, amely Damjanich hadszíntere volt, állt a magyar tüzérség csatát nyitó álláshelye, melynek emlékeztetőjéül és jelölésére 1948-ban, a szabadságharc centenáriumi emlékeként református templom épült. Ezt a tűzéségi álláshelyet védelmezte József Wysocki lengyel ezredes dandárjával az osztrákok megújuló támadásaival szemben.

1928-ban Bem József tábornok hamvait Lengyelországba szállították. A koporsót szállító vonat, az isaszegi csata lengyel hősei emlékének adózva, megállt Isaszegen, amelynek népe virágokkal halmozta el a vonatot.

1915-ben 30 "orosz" hadifoglyot helyeztek ki mezei munkára Isaszegre, ezek azonban mind lengyelek voltak. Névjegyzéküket a Falumúzeum őrzi.

1948-ban a budapesti lengyel nagykövetség kérésére a lengyelországi Hősök Panteonja részére az isaszegiek **földet küldtek.**

Lengyelországnak a németek általi lerohanása után a német katonaság Isaszegre kísért mintegy **500 lengyel civil férfit**, akiket előbb barakkokba helyeztek el, később a Korona uradalomnál a mezőgazdaságban és az erdészetben foglalkoztatták őket. Amikor a németeket Isaszegről elvezényelték, a lengyelek azon nyomban szabadon járhattak-kelhettek. Isaszeg lakói nagy szeretettel fogadták be őket. A lengyelek később kisebb csoportokban Budapestre távoztak.

Kétségtelen azonban, hogy az isaszegi lengyel kapcsolatok feltárása, számbavétele és ápolása is a Falumúzeum létrejöttét követően kezdődött el.

Ez a tevékenység is Szathmáry Zoltán múzeumalapító személyéhez fűződik. Ő volt az első, aki rendszeresen foglalkozott az isaszegi lengyel emlékekkel. Segítője pedig Domszky Pál volt, a magyar-lengyel kapcsolatok kiváló kutatója és ápolója. **Szathmáry Zoltán és Domszky Pál** együttműködése és barátsága alapozta meg azt a munkát, melynek 25 évéről most itt beszámolhatok.

Én magam életem szerencséjének tartom, hogy e két rendkívüli embert személyesen ismerhettem, munkájukban társuk lehettem. A velük való találkozás új irányt és értelmet adott életemnek.

A "Magyar-lengyel történelmi napok" rendezvény sorozatot 25 éve, 1972. szeptember 24-e és október 1-e között rendeztük meg Isaszegen.

Az előzmények közül Tadeusz Hanuszek akkori lengyel nagykövet leveléből szeretnék idézni:

"Múzeumbarátok Köre Isaszeg,

Nagy meglepéssel olvastuk a "Magyar-Lengyel Történelmi Napok" szervezésével kapcsolatos tervezetet, amely kifejezi Isaszeg társadalmának a lengyel nép iránti baráti érzéseit.

A tervezet kifejezi a mi érzéseinket is.

Köszönetet mondva a szervezőknek, elsősorban a területi szerveket képviselő Bodrogi Andrásnak, a Nagyközségi Tanács elnökének, nagy örömmel fogadjuk a meghívást és veszünk részt az ünnepeken.

Megragadva az alkalmat tisztelettel közlöm, hogy a Tanácsháza épületére és a református templom falára kerülő emléktáblák Lengyelországban készülnek és 1972 szeptemberének első felében Isaszegre kerülnek.

Tadeusz Hanuszek, a Lengyel Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Kelt Budapesten 1972.VII.28-án. "

Ekkor fordultak meg Isaszegen **Mus tábarnok**, egykori katonai attasé, aki a Hadtörténelmi Közleményekben cikket is publikált Wysockiról és a Lengyel légióról. Itt járt **Eugeniusz Wislicz-Iwanczyk ezredes**, a Lengyel Nagykövetség katonai attaséja, **dr. Stanislaw Andrzej Sohacki**, a Lengyel Kultúra akkori igazgatója és helyettese **Barbara Wiechno**. A Lengyel Kultúra külön kiadványt jelentetett meg "A Lengyel légió a magyarországi hadjáratban" címmel, melynek szerzője Sohacki volt. A kiadvány **fehér borítóján, piros betűs volt a felirat**. Így jelent meg a fehér-piros szín Isaszegen.

Nagy öröm számunkra, hogy Barbara Wiechno 25 év után, mint a Lengyel Intézet igazgatója visszatért Magyarországra, és most ismét itt láthatjuk közöttünk.

Ekkor írta **“Isaszeg a magyar-lengyel barátság jelképe”** című cikkét a Lengyelország című folyóiratban **Zenon Tarnowski**, a Lengyel Nagykövetség akkori sajtó attaséja.

“Az isaszegi csata 124. évfordulóján emlékezetemben felelevenedik a tölgyek között megbúvó Ismeretlen lengyel kapitány sírja, a Józef Wysockinak és a Lengyel légió emlékének szentelt márványtábla, a vendéglátók kedvessége, s a sok-sok név, amelyeknek felsorolása egy rövid cikk kereteit bőven meghaladná, és a legmélyebb meggyőződés, hogy **ez a név: Isaszeg – a lengyel-magyar barátság örök jelképe.**” – írja Zenon Tarnowski, majd így folytatja:

1972. szeptember 24. – Isaszeg: A házakon mindenütt lengyel és magyar zászlókat lenget a szél. A megnyitó ünnepségre érkező Tadeusz Hanuszeket népviseletbe öltözött isaszegi kislányok lengyel és magyar nemzeti színű kislalagokat tűznek a vendégek mellére. A magyar hadsereg katonái állnak díszőrséget a Janusz Wiczorek miniszter által adományozott emléktábla előtt. Az isaszegi férfikórus ajkán, lengyel nyelven felhangzik a Dabrowski induló, majd a Magyar Himnusz. Először Csicsai Iván, a Pest megyei Tanács elnökhelyettese, majd Tadeusz Hanuszek lengyel nagykövet tart ünnepi beszédet. Mindkét felszólaló kiemeli a két nép évszázados barátságának jelentőségét. A Lengyelország által adományozott márványtáblát elborítják a koszorúk. A református templom falán lengyel zászló fedi Józef Wysocki tábornok emléktábláját. Köröskörül az isaszegi lakosok százai. A magyar katonák feszes vigyázban állnak. Fiatal lányok népes serege népviseletben. Dr. Andrzej Sochacki, a budapesti Lengyel Kultúra igazgatója megnyitja az “Együtt a harcban” című emlékkiállítását.”

Nagy öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy visszatért Magyarországra és itt van közöttünk Zenon Tarnowski úr is, aki most a Lengyel Köztársaság budapesti Nagykövetsége Konzuli Osztályának vezetője.

E nagyrendezvény során **két emléktáblát avattunk fel**, az egyiket itt a Községháza falán, a táblán idézet Petőfi Sándor: Az erdélyi hadsereg című verséből:

**Két nemzet van egyesülve bennünk,
S mily két nemzet! A lengyel s magyar!
Van e sors, amely hatalmasabb, mint
E két nemzet, ha egy célt akar?
Petőfi Sándor 1849**

**Az 1849 április 6-i győzelmes isaszegi csatában a magyar honvédekkel
vállvetve harcoló Wysocki József vezette hős lengyel légió emlékére 1972.
szeptember 24. Isaszeg lakossága.**

A másikat a református templom, "A magyar szabadságtörekvések emléktemploma" homlokzatán:

A magyar nép szabadságharcában 1849. április 6-án WYSOCKI JÓZSEF vezérletével a Lengyel légió a túlerővel támadó ellenséggel szemben, ezen a helyen védelmezte a magyar tüzérség álláshelyét a küzdelem győzelmes befejezéséig. A csatában életüket vesztett lengyel hősök emlékére állította 1972. szeptember 24-én Isaszeg lakossága.

A Katona-pallagon pedig felavattuk az "Ismeretlen lengyel kapitány" síremlékét melyet az itteni helyőrség katonái egy fehér ejtőernyővel borítottak le.

Az emléktáblák Domszky Pál segítségével kerültek Isaszegre, az Ismeretlen katona síremléke pedig dr. György Attila akkori isaszegi plébános adománya volt.

A "Népművelés" 1972. decemberi számában Földiák András "Egy hasznos nagyrendezvény – az isaszegi történelmi napok" címmel cikket írt:

"A gödöllői járásban, a közelmúltban zajlatottak le az isaszegi lengyel-magyar történelmi napok. Két emléktáblát lepleztek le, két kiállítás nyílt meg, felavatták egy ismeretlen lengyel kapitány síremlékét, rendbehozták és megkoszorúzták az 1848-as honvédsírokat, volt hadtörténeti előadás, melyet Kerekes Zoltán alezredes, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum osztályvezetője tartott, irodalmi est és filmest, melyen Jan Lybkowski "Lengyel album" című filmjét mutatták be, amelyhez Barbara Wiechno, a Lengyel Kultúra igazgatóhelyettese mondott bevezetőt. A hangversenyen Chopin, Liszt, Wagner, Kodály műveit hallgatták a zsúfolásig megtelt nézőtér előtt a községi művelődési házban.

Az ünnepségen részt vett a lengyel nagykövet, a budapesti Lengyel Kultúra igazgatója, Aleksander Nawrocki költő és műfordító, Edyta Wasylewska operaénekes, Szendrei Imre Chopin-díjas és Teleki Lajos Liszt-díjas zongoraművész. **A történelmi napok rendezvényei előkészületei során az Isaszeg felfedezte saját történelmét.** Több éves helytörténeti ismeretterjesztés nem érhet el olyan eredményt, mint ez a hét."

1976. november 26. déli 12 órakor a Nemzeti Múzeum kertjében ünnepélyes keretek között felavatták a magyar szabadságharcban résztvevő Lengyel légió parancsnokának Wysocki Józsefnek a mellszobrát.

A szobor felirata:

JÓZEF WYSOCKI (1809-1874) Lengyel szabadságharcos, honvéd tábornok emlékére, aki 1848-49-ben a szabadságharc lengyel légiójának parancsnoka volt. A talapzat hátsó oldalán a csatahelyek felsorolása található, köztük Isaszeg is.

E kezdeményezés, amely az Isaszegi Falumúzeumtól és Múzeumbarátok Körétől, valamint a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesülettől származott támogatás kapott a Lengyel Nagykövetségtől, illetve a Lengyel Minisztertanácstól, Janusz Wiczorek miniszter úrtól és Budapest Főváros Tanácsától, Farkasinszky Lajos elnökhelyettestől. A hős tábornok emlékműve arra a helyre került, ahonnan 1848. november 26-án 600 önkéntes lengyel katona eskütétel után **“A mi és a ti szabadságotokért”** jelszóval harcba indult.

Az ünnepség előtt a Bem Egyesület és a Polonisztikai Munkaközösség, dr. **Kovács Endre professzor, Kossuth-díjas történész** elnökletével tudományos emlékülést tartott.

Stefan Jedrychowski nagykövet úr pedig este pedig koktélt adott József Wysocki tábornok mellszobrának leleplezése alkalmából.

Az isaszegi magyar-lengyel baráti találkozó

1977. november 19-től 10 napon át magyar-lengyel történelmi és kulturális kiállítást rendezet az isaszegi Falumúzeum az isaszegi pártház nagytermében az isaszegi múzeum adattárának anyagából, a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület és a magyar-lengyel barátságot ápolók által kölcsönadott, valamint néhai Domszki Pál gyűjteménye Isaszegen őrzött emlékeiből.

A találkozón jelen volt Stefan Jedrychowski lengyel nagykövet is, aki méltatta a lengyel-magyar történelmi kutatások jelentőségét. Ezen alkalommal a magyar-lengyel barátok találkozására is sor került.

Lengyelországból 18-an érkeztek, Magyarországról, illetve Budapestről, **60 főnyi hallgatóság vett részt az isaszegi találkozón.** A kiállítást több mint 300 fő látogatta meg.

A bevezető előadást **Szathmáry Zoltán**, az isaszegi Falumúzeum vezetője tartotta Isaszeg lengyel emlékeiről.

Dr. Dürr Sándor az isaszegi Múzeumbaráti Köre, a Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület és a Polonisztikai Munkaközösség munkájáról, tevékenységéről tartott előadást.

Kiss Gy. Csaba, a Polonisztikai Munkaközösség titkára tájékoztatást adott a magyar-lengyel barátság ápolásának hazai állapotairól, a Polonisztikai Munkaközösségben folyó munkáról. Felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarországon nincsenek megfelelő mértékben koordinálva a polonisztikai és magyar-lengyel kapcsolat-történeti kutatások. Szólt az utánpótlás kérdésének akkori nyugtalanító helyzetéről. Méltatta a Bem Egyesület Történelmi Emlékbizottságának jelentőségét, amelyet még 1976-ban Kohánszky István az Egyesület gazdasági vezetője alapított.

Kérem engedjenek meg itt egy személyes véleményt: Kiss Gy. Csaba 20 évvel ezelőtt elmondott gondolatai ma is aktuálisak. A Polonisztikai Munkaközösség szerepét ma a **Mickiewicz Társaság** folytathatná. Ma nincs más olyan szervezet, Magyarországon, amely a magyarországi lengyelbarátokat, polonistákat összefogná. A nagymultú Mickiewicz Társaság méltó szervezeti kerete lehetne ennek a munkának.

Wölfel Lajos beszámolt a Győrben folyó kutatásokról, majd méltatta Szathmáry Zoltán munkáját. "Nagyon tetszik nekem a kiállítás. Bár eredeti ereklyék, vagy különleges ritkaságok nem láthatók benne, de Szathmáry Zoltán igaz szívvel, őszinte lelkesedéssel, saját erejéből, minden anyagi segítség nélkül gyűjtötte, **kéregette** és állította össze." - mondta.

Dr. Teleki János a Bem Egyesület tagját jóleső érzéssel hallgattuk, amikor magnetofon segítségével Tátraaljai dalokat megszólaltatva a magyar és lengyel népdal és népi zene hasonlóságának egyik szép példáját mutatta be.

Dr. Kovássy Zoltán az Múzeumbarátok Köre és a Bem Egyesület tagja családja lengyel kapcsolatairól tartott érdekes előadást.

1978. október 8-án az Isaszegen élő lengyel származású lakosság rendszeres összejövetelek szervezését határozta el. **Az isaszegi MÁV-nyugdíjasok összejövetele helységében volt első találkozásuk.** Ezen alkalommal a Bem Egyesület elnöke Pabiniak Henrik és néhány tagtársa az isaszegiekkel ismerekedtek.

Az összejeövetelen megválasztották elnöküknek Jakócs Gábornét, szül. Magdaléna Dabrowskát és titkáruknak Hajdú Józsefet. **Céljuk az volt, hogy ápolják Isaszeg helytörténetét és a népi hagyományokat.**

El kell mondanom, hogy az isaszegi Magyar-Lengyel Baráti Kör **működését nem engedélyezték**, egyszerűen nem volt erre illetékes magyar hatóság. A végén azt tanácsolták, hogy az itteni Hazafias Népfront szervezetében, annak klubjaként működjünk.

1993. április 3. Az "Együtt a szabadságért 1848-49"

A Magyar Mickiewicz társaság újjáalakulása, Wysocki tábornok emlékiratainak megjelenése és az isaszegi csata 144. évfordulója alkalmából a Mickiewicz Társaság, a Hadtörténeti Intézet és az Isaszegi Múzeumbarátok Köre történelmi emlékülést rendezett Isaszegen az Öregtemplomban.

Az emlékülést dr. Kovács István a történettudomány kandidátusa és a Magyar Köztársaság Varsói Nagykövetségének kulturális tanácsosa, illetve a Múzeumbarátok Köre kezdeményezte.

Az Öregtemplomban **Gulyka József esperes úr** áhítatot tartott az isaszegi csatában elesett magyar, lengyel és osztrák katonák emlékére.

Dr. Kapronczay Károlynak, a Magyar Mickiewicz Társaság elnökének megnyitója után Katona Tamás méltatta a tavaszi hadjárat jelentőségét, **Hermann Róbert** a csata eseménytörténetét ismertette, **Kovács István** "Az isaszegi csata a lengyel legionisták emlékiratiban" címmel tartott előadást. Pelyach István Damjanich és a lengyelek kapcsolatát taglalta, **Dürr Sándor** pedig a helyi lengyel emlékékeket ismertette. Az előadás után a résztvevők, közöttük **dr. Maciej Kozminski budapesti lengyel nagykövet** és **Engelmayer Ákos varsói magyar nagykövet** megkoszorúzták a községben lévő emléktáblákat, az Ismeretlen lengyel kapitány sírját és a szoborhegyi honvéd emlékművet, a temetőben pedig fejet hajtottak az 1989-ben elhunyt Szatmáry Zoltán sírja előtt.

1996. április 6-án Domszky Pál kiállítás, emléktábla avatás Isaszegen.

"Tudjátok jó, hogy míg élek minden lengyel dolgot támogatok és pártolok!"

Az idézetet Domszky Pál egyik leveléből való. Ez volt élete filozófiája. Ezért került kapcsolatban Isaszeggel és az isaszegiekkel. Itt is "egy lengyel dolgot" támogattott.

A Falumúzeumban "Lengyel-Magyar Kapcsolatok" címmel kiállításon mutattuk be munkásságának egy-egy epizódját. **A II. világháború alatt a németek által megszállt Varsóban Domszky Pál azt tette, amit Raoul Wallenberg Budapesten.** Példamutató helytállását, emberi nagyságát nem ismerik sem a magyarok, sem a lengyelek. Ha valaki kimenne Szentendrére a fia házába és belenyúlna az ott tárolt dobozok bármelyikébe fantasztikus dolgokat láthatna. Mi is ezt tettük, így készült el a tavalyi kiállítás.

Emléktábláját a Lengyel Nagykövetség és a Bem Egyesület és Isaszeg Önkormányzata állította a múzeum falán, méltó helyen Szathmáry Zoltán emléktáblája közelében. Reméljük, hogy Varsóban is lesz emléktáblája! **És lesz valaki, aki ezt a hagyatéket feldolgozza!**

Szeretnék említést tenni az Isaszegi Adattári Közleményekről is.

Az **Adattári Munkaközösség** létrehozása szintén Zoli bácsi nevéhez fűződik. Még ma is emlékszem, hogy 1972-ben vagy 73-ban Tadeusz Hanuszek nagykövet úrnál tett egyik látogatásunk után **Szathmáry Zoltánnal, Proksza Pálnéval és dr. Kovássy Zoltánnal** beültünk egy presszóba a követség közelében. Zoli bácsi meghívott minket egy kávéra és egy pohár borra és előadta elképzelését az Adattári Munkaközösség megalakításáról. Elmondta, hogy mennyi értékes anyag, információ halmozódott fel a múzeumban és ezt bizony publikálni kellene. Egyetértünk-e ezzel? - kérdezte. Természetesen egyetértettünk. Akkor az Isaszegi Falumúzeum Adattári Munkaközösségét megalakultnak nyilvánítom. Így történt. Ezután Zoli bácsi kiválogatta az anyagokat, mi átolvastuk, lektoráltuk, és mi magunk is írtunk cikkeket. Az Adattári Közlemények megjelenésének Zoli bácsi halála vetett véget, de a megjelent számok az isaszegi helytörténet gyöngyszemei lettek.

Nem sikerült a testvérvárosi kapcsolatok kialakítása a Varsó melletti **Podkowa Lesna**val. Úgy gondolom, talán Dél-Lengyelországban, olyan városban kell keresni a megoldást, amelynek lakóival isaszegi családoknak már van kapcsolatuk.

Minden évben megkoszorúzzuk az isaszegi lengyel emlékhelyeket.

Ezeken az alkalmakon mindig jelen van Lengyel Nagykövetség, a Kereskedelmi Tanácsosi Hivatal, Lengyel Kisebbségi Önkormányzat, Bem József Lengyel Kulturális Egyesület képviselői is.

Grzegorz Lubczyk a Wielogłos Wegierski-ben (Többszólamú Magyarország) úgy gondolom méltán írja Isaszegről: "Hogy mennyire mélyen hatolnak be a múltba a magyar és a lengyel nép közös gyökerei, meggyőződtem Isaszegen, egy Budapeستől tízegynéhány kilométerre fekvő községben."

Az isaszegi lengyel emlékeket kutatja **Szikszai János református lelkész**, aki maga is lengyel származású, és az isaszegi református templom lengyel emlékhelyeinek őre.

Végül szeretnék megemlékezni azokról is **akik már eltávoztak közülünk**. Bizony már sokan nem élnek a magyar-lengyel kapcsolatok elmúlt 25 évének isaszegi szereplői közül. De tudom, hogy Ők nekünk példát mutatva maguk után hagyták a magyar és lengyel nép iránt érzett szeretetüket, és annak tudatát, hogy a magyar lengyel kapcsolatok mennyire fontosak mind két nép számára. Bizonyára lesznek utódok is. Zoli bácsi tanítványa **Szmolicza József**, ugyanúgy szervezi és tanítja az isaszegi fiatalokat a Falumúzeumban, és neveli őket Isaszeg és Lengyelország szeretetére, mint egykor Szathmáry Zoltán tette. Zoli bácsi fia, **ifj. Szatmári Zoltán** a Múzeumbaráti Kör elnöke édesapjához hasonló szorgalommal és akarattal szervezi a múzeumi közéletet.

Folytatjuk, mert hiszünk abban, hogy **a magyar-lengyel egymásra utaltság** újkori történelmünkben is jelen lesz úgy ahogy ezt, a krakkói Jagelló Egyetem néhai professzora **Waclaw Felczak** és a Varsói Egyetem Magyar Tanszékének nemrég elhunyt vezetője **Csapláros István** professzor is többször megfogalmazta. A magyar-lengyel kapcsolatok példaértékűek és egyedülállóak Európában.

Mi, a magyar-lengyel barátság jelképévé vált Isaszeg lakói Lengyelország szeretetével is Isaszeget és magyar hazánkat szolgáljuk.